

ény.

es községek
zék helylyel pá-
rona fizetés, a
ratási díjak s a
ntes fuvar van
asaert, valamint
azás nem jár.
allast elnyerni
s minősítést
nyitket hozzám
jtsák be, mert
e vétetni nem

én.

Károly,
gabiró.

don.

oire.

in.

des.

Dry.

ay.

Rosé.

bertnél

*—3

pánjától.

mény.

központjában
és évi 528
korona csizma
javadalmazott
ázatot nyitok
llást elnyerni
c 12. §-ában
e) pontjában
ben felszerelt
hó 15-ig
be, mert a
nem fogom.
ente 1 sapka,
llény, 1 teljes
ente egy bá-
köppen.
ó 15-én.

ula s. k.,

te az adai
magyarul,
b értesítést

3—3

járás főszo-
zónés folytán
ázatot hirdet.
letekben fize-
zetés, szabad
adásából ke-
00 □-öl kert

ik ezen állást
alkalmazásuk
nyüket jövő
l is inkább
ő kérvények

ó 17-én.

ovits,
biró.

ELŐFIZETÉS.
Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyed évre ... 3 kor.
*
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitólír sora 50 fillér.
*
A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomdájában fogadtatnak
el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXIV. évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva vagy vidékre
postán küldve:**

Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.
Negyed évre	3 kor.

Néptanítók számára:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 kor.
Negyed évre	2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann Nándor és fia** könyv- és könyvnyomdájába küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Uj század.

Egy század meghalt: a történelem sírjába temettük. A mult időket semmi többé vissza nem hozhatja.

A letűnt század folyamán a magyar nemzet a maga halottaiból föltámadott, szabadságáért harcolt, kintpadra vitetett.

Isten megmentette, hazáját visszaszerezte, államot épített magának, belépett a művelt nemzetek sorába.

A jeleseknek, a kik ezt megcselekedték, érdemeit emlékek örököknek... örökök!

Hálát rebeg szívünk a mindenható Istennek. Mert csudálatos az emberiség élete ezen a földön. Az idő végtelenjében egy esztendő körforgása semmi és száz év is csak egy perc. Minden század egy korszak és minden korszakban új eszmék születnek és új nagy emberek, kik a népek sorát intézik és a civilizáció haladását vezetik.

A huszadik század eszméit keressük. Az állam, vagy a társadalom elve lesz-e az uralkodó? ez a nagy kérdés. A nemzetek békéje, barátsága, szövetsége, vagy a fajok versengése, gyűlölködése, háborúsága? Önzés és tagadás, avagy sze-

retet és vallás lesz-e a lelkekben? Boldogok leszünk-e, vagy boldogtalanok?

Mit hoz az új század, a melynek kiszöbét most átléptük? Örömet-e, bánatot-e, gyötrelmeket, vagy a nemzeti eszme vereségeit? Belső megerősödést, vagy széthúzó érdekek megoldott kényének széthullását? Polgárok jólétét és szabadságát, nemzeti vagyonok képződését-e? A világ elfordulását-e a nemzeti ügyünktől? Vagy idegen népek és idegen országok növekedő jól kiérdemelt becstülését?

Multunk ad önbizalmat és reményt, hogy el nem veszünk és előbbre haladunk. Látjuk a küzdelmes jövőt, a magyart körülvevő ellenségektől. Gyöngeségünket érezzük, kevesen vagyunk, intézményeink fogyatékosak, hanyatló erkölccsel vár reánk nagy földadat.

De nem esünk kétségbe, nemzetünk ősi erénye a huszadik század veszélyeit lefogja küzdeni és munkáit teljesíti. Ezzel tartozunk apáink és fiainknak.

A korszakkal együtt haladva lássunk hozzá közügyeink rendezéséhez. Kötelességét tegye meg minden ember, minden magyar legyen jó hazafi, minden honpolgár legyen jó magyar. Mutassuk meg a világnak, hogy mire képes egy kis nép. ha politikai lélek él benne és nagyra törő szellem, mely eredetiségében is elsőregre törekszik kortársai között.

Az idők mesgyéjén gondoljon a magyar nemzet létkérdésére. Ne feledje, hogy létproblémájáért még mindig küzdenie kell és hogy a megoldást csak önereje hozhatja létre.

Csak az erős, munkás népeké az öröklét. Egyáltalán csak az erősek függetlenek, a gyöngék mindig másoktól függenek. Politikai és gazdasági szempontból egyaránt föltétlen érvényű tétel ez.

Az életünk, a mi a nemzeteknél is munkát jelent, valójában most kezdődik. Abban a megfrissült levegőben, mely a mult század legvégéről csap át az ujba, reméljük frissen fog folyni a munka.

A nagy munka, a modern munka és a mivel ez egybenölt, a szociális munka. Az elvonuló századdal együtt vonul el az erőszak és a rövidlátás

is, melyet a harc korszakaitól rossz néven venni nem lehet.

De a béke legyen igazságos, bölcs és józan. A szociális bajoknak élébe kell vágni, nem utólag megtorolni a természeti törvény szükségességével kitérő lázadásait. A minthogy viszont az is törvényszerű folyamat, hogy a jog és az igazság fölének került uralmával együtt elérni erővel tört ki a nemzetből, mely eddig csak szunnyadt benne: a szociális érzék.

A kormányrendszer, mely a magyart az új századba átvezérli: vezére tud lenni új rendeltetésében is.

Századok óta az első kormány, mely nem egy hatalmi kör vagy egy pártérdek kiküldöttje, hanem a nemzet egészének vezetője és egyben követője is.

Világosságot gyújt előtte, de maga sem vak a mélyében szunnyadó törekvések számára. Tisztán látjuk a kitérőt utat, ha nem is az eseményeket. A nagy, nemes célokat látjuk, a melyekre a nemzet politikai vezére viszi.

Látjuk módszerét, eljárását, mély hitét, tiszta erkölcsét. Látjuk lelkének megingathatatlan meggyőződését. A politikai levegő megenyhülését. Azt a megenyhülést, a mely a kiváló talentummal, ha vele jár, tavaszi fuvalom gyanánt hatja át az egész közéletet. Nem fagyaszt, nem rongál, nem pusztít, hanem virággzába borít mindent.

Szerencséje a nemzetnek, hogy sorsa ily kényes és nagy vigyázatot igénylő situációban Széil Káimán kezébe van letéve. Hogy ezekben a nehéz időkben a nemzet élén ő halad, hogy oly államférfiu intézi az ország sorsát, a ki a romboló csákányt kezébe nem veszi, de a kinek alkotó kedve és építő szenvedélye nagy.

A ki egy pártnak elveit vallja, egy pártnak — a szabadelvű pártnak — politikai támogatásával tör célja felé, de a ki hazafias céljaiban az egész nemzetre, a nemzet egyetemére támaszkodik: a kinek zászlója alatt maga a nemzeti akarat halad.

Ennek vezérlete alatt új századba, új rendeltetéssel és becsülettel lép át a magyar. Mint a lezajlott tíz században, ebben a tizenegyedikben sem lesz adósa: sem másoknak, sem magamagának.

A „BÁCSKA” tárcája.

Viharok.

— Grossechmid Mária után. —

Gyönyörűségesen borult le
A csillagos égboltozat,
Ahogy az esti fényben álltam
Roskadva bánatsúly alatt.

S im, nyájas, száz csillagsugárnál
A ragyogó, magas egen
Ifjuságonnak fényes álma
Mély bánatomba' megjelen!

Oly fényes út várt rám is egykor,
Amilyen most az égi fény:
Boldog reményem rózsaszárnyán
Vidáman szálltam akkor én...

Im, ott ragyog az esti csillag!
Szerelmem boldog képe ő:
Egész világ varázsos álma,
Mi fényinél eszembe jó!

S míg rám ragyog az esti csillag
S alomba ringat boldogan:
Amott, az égre vészt jelentve
Féhbő sötétben fölrohan!...

Az ég varázsát veszti sebtben,
Csillag kifogy... a fény letűnt...
Sötétbe vész egész világ már,
Gomolyg a végz itt mindenütt!...

Hát elborult a fényes ég! hát
Mi szép, csak peronyi élete!
Villám reped felhők falába
S haragró dörgés jár vele...

Igy vett körül szívem viharja,
Sejtést előzve megrobant!
S a fényes út varázsos álma
Mind elveszett a vész alatt!

És még az ég is boldogabb, bár
Nincs ova vésztől fénye sem:
Féhbője záporára újra
Csillagja támad fényesen!

De folyhat könnyem, mint a zápor,
Magamat agyon sírhatom:
A féhbő itt borong fölöttem
És el nem oszlik bánatom!...

Láng A. József.

MODERN SZÖKTETÉS.

Az öreg Gáspár bankár egy pör elvesztése miatt, halálos ellenségévé lett dr. Gyórinek és ez is viszonzta érzelmeit. A hol csak artani tudtak egymásnak, mindég megmutatta egyik a másiknak, hogy ki ő. Dr. Gyórinek ha pénzre volt szüksége, klienseit mindég máshová küldte, ha Gáspár kundschaftjainak ügyvéd kellett, lebeszélte őket, hogy hozzá menjenek, mert őtet is becsapta a svindler. Mondom, oly kölcsönös szeretettel voltak egymás iránt, hogy megették volna egymást. Gáspárnak volt egy szép leánya, mivel pedig egyetlen gyermeke volt, azért csak a pénzt szerette jobban nálanál. Mindent megtett volna érte, még négy százalékra is adott volna pénzt, fiákeren ment volna rossz időben, Wekerle szivart füstölt volna, pedig annak már 10 fillér darabja, noha farkas ember volt, de azért ezt mind megtette volna érte. Hiu is volt erre Ilonka ónagysága, ha valaki köszönt neki, alig merte a száját megmozdítani. Valakitől azonban mégis szívesen fogadta a köszöntést, a melyre még mosollyal is felelt.

Ez a valaki a papa halálos ellensége, dr. Gyóri. Dacára annak, hogy ellenségek voltak, mégis mikor meglátta, bőféher arcába szökött a vér és csak úgy ra-

gyogtak a szemei, mert hiába, csinos ember a kis fiskális, szép bajusza, korom fekete szemei és még hozzá doktor, a doktor szó pedig — ha kevésbé szép is — imponál. Egy este vacsora után, elkezd Ilonka bizelegni, hogy ő neki nem kell most sem ruha, sem kalap, semmisen, mert neki van mindene, a mi kell.

Az öreg néz reá, mert tudta, hogy kislit ebből valami, nem szokott így beszélni leánya, de azért tovább hallgatta.

Miért? kérde.

Csak, édes atyuskám, nem akarok neked terhedre lenni, semmit sem kérek tőled, csak most az egyszer. Tudtam, hogy sántikálsz valamiben. Nos mi az? Hát — mond nagyot sóhajtozva — én már férjhez mehetnék, mert nekem hozzám illő ruha kell, az pedig sokba kerül, tehát ezt megakarom neked spórolni.

Az öregnek tetszett is a beszéd, meg nem is. Ha rá gondolt a toaletokra mosolygott, ha pedig eszébe jutott a hozomány, mely redőkből vonta homlokát, látszott ilyenkor rajta, hogy nagy lelki harcokkal dul. Végre kérde: Es ki volna az?

Megmondom, szép és előkelő ügyvéd, a kit szeretek és ő engem viszont, ez pedig nem más, mint Gyóri. Mintha a villám ütött volna a székbe, úgy felugrott. Mit — ordítá — te az én halálos ellenségemben akarsz menni? nem, ezt nem engedhetem meg, inkább maradj örökké itthon, de ahhoz a gazemberhez nem adlak. Édes papa, — kezdé engesztelni Ilonka — ő nem a te rosszakaród és... Beszélte volna még tovább is, ha az öreg nem pattant volna fel: ha jobban szeretted nálamnál, menj hozzá, de az én krajcáromat nem látja, különben majd meggondolom magam.

Már 2 hó is elmúlt, az öreg még mindég gondolkodott. Nagy unszolásra végre kijelenté, hogy semmi körülmények közt sem adja hozzá.

Közelt a megye bál. A bál, mely már annyira embernek meghozta szerencsétét vagy szerencsétlenségét, most sem maradt el hatás nélkül. Nem összebészélt folytan, hanem egész véletlenül találkozott ott, Ilonka meg Gyóri. Mikor egymást meglátták, mind a ketten

Szenteltetett törvények. A hivatalos lap közli a következő szenteltetést nyert törvényeket: az 1900. évi XXX. t. c. et a közérdekű öntöző-csatornák tárgyában; az 1900. évi XXXI. t. c. et az 1901. év első három hónapjában visszatérő közterhekről és fedezendő állami kiadásokról; az 1900. évi XXXII. t. c. et a Magyarország Horvát-Szlávon Dalmátországi között létrejött pénzügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló 1889. évi XL. törvények hatályának újabb meghosszabbításáról; az 1900. évi XXXIII. törvények az 1887. évi XLV. törvények módosításáról Horvát-Szlávonországot illetően; az 1900. évi XXXIV. törvények több állami beruházás költségeinek fedezéséről; az 1900. évi XXXV. törvények az 1895. évi L. törvények hatályának meghosszabbításáról és az 1900. évi XXXVI. törvények a ruma-klenaki helyierdekű vasut engedélyezése tárgyában.

Karcolatok az állattenyésztés köréből.

Állatdíjazás.

Gazdasági egyesületünk minden évben 2—3 helyen is próbálkozik az állattenyésztés emelésére legalkalmasabbnak látszó eszközzel — az állatdíjazással. Azért mondom, hogy próbálkozik, mert a díjazások eddigi eredménye ritkán egyenértékű azzal az ideális állattal, melyet szolgál, azzal a nemes fáradozással, mely tiszteltre méltó s azzal az eszközzel, mely gazdasági egyesületünk szerény anyagi helyzete mellett — költséges.

Hol gyökeredik a baj, nem keresem. Lehet, hogy a sikertelenség oka az állatdíjazások csekély számában rejlik. De nincs kizárva, hogy az időszám, valamint a kitűzött nap megválasztásában nem volt egyesületünk eléggé körültekintő. Nem lehetetlen azonban, hogy a gazdasági egyesületünkben is rejlik jórészt a sikertelenség oka, mely nem szivesen hagyja oda fontosabbnak látszó munkáját bizonytalan sikerért, mely irtózik minden hivatalos ceremóniától, melynél jelenléte nem kötelező.

Akár ez vagy amaz állt utjában, egy ily üdvös intézmény kifejlődésének a végeredménye mind ez ideig nem volt kielégítő.

Az érdeklődés hiánya mindennek a megölője. Ha mégis a kitűzött napon megjelenik egy-egy gazda a porondon, meglátszik rajta leggyakrabban, hogy jegyző, bíró uramék, vagy pláne a főszolgabíróknak nem csekély munkájába került, míg oda tessékelt. Ez a mesterséges előállítás már a megfigyelő előtt elszomorítóan feltűnő. Mintha szegyélné olyankor magát a bizottság, a gazda, talán még az állat is. A kénytelen kellelten kitüntetett zsebre vágja a díjat, hóna alá csapja az elismerő iratot s megy háza nagy busan, mintha legalább is könnyű testi hártást követelt volna el az emberi természetén.

Ez nagyon szomorú jelenség. Hisz ily intézménynek ereje épp abban rejlik, ha az népszerűsége alapul, ha a gazdák büszkén, felemelt fejjel sietnének versenyezni a kitüntetésért. S nem lenne ez elérhető? Kísérjük meg.

Minden községnek van évenként 4—5 napja, melyen hivatalból kénytelen pihenni. Ezek a vásári napok és a búcsúk. Ily napokra tűzzük ki első sorban az állatdíjazást, mely napon sokan lesznek azok közül is jelen, kik más körülmények közt és más napon nem fáradoznának oda. Vásárkor meg van az alkalma a gazdának, hogy díjazott állatját jobban értékesíthesse, a vevőkben pedig felébred

a vágy, lehetőleg jónak elismert, kitüntetett jószágot szerezni. Szóval az állatvásárral egybekötött állatdíjazást kell meghonosítanunk. Ezzel észrevétlenül népszerűvé tehetjük intézményünket, emelve gazdáinkban az állattenyésztés emelésére lappangó ambíciót.

Nem kevésbé népszerűvé tenné az állatdíjazást annak gyakoribb volta. Mai 1—2 helyen történő díjkiosztás ily terjedelmű vármegyében, mint a miénk, hatását nem képes kifejteni.

Vármegyénkben évente 39 helyen van országos vásár. Tizenhárom járásunkra átlag 3 vásártartó község esik. Ha évenként minden járásnak csak egy vásárán, tehát 13 helyen lenne állatdíjazás, az intézmény kitűzött céljának megfelelő lenne. Megyénk e 13 különböző fekvésű helyére alig van község, melyből könnyen oda nem juthatna gazdasági közönségünk. Évenként e 13 helyet változtatva, 3 év alatt minden vásáron az állatdíjazás megtörténhetne.

De honnét ehhez a költség? Gazdasági egyesületünk képtelen az erre szükséges összeget feláldozni. Miniszteriumtól pedig csak nem kértünk mindent. Tegyük egy kis számvetést.

Minden állatdíjazáson kiosztandó lenne 200 korona. Azt hiszem e elégséges akkor, midőn célunk az, hogy minél több helyen legyen alkalma gazdasági közönségünknek a díjakért versenyezni. Kitenne ez évenként a 13 helyen 2600 koronát. Ha gazdasági egyesületünk a cél feltűntetése mellett vármegyénk 138 községéhez fordulna segítségért, nem hiszem, hogy akadna oly szegény község Bácskában, mely a reá eső 20 koronát évenként ne volna képes feláldozni e célra, már abból a szempontból sem, mert hisz közvetve visszazárna majdnem minden község valamelyik lakosára. S hogy ez uton elért eredmény busásan meghozná gyümölcsét, épp a községek gazdasági életében talán felesleges is mondanom.

W. R.

Ujdonságok.

Szilveszter-estély.

Szokásához híven ez idén is nagy sikerű estélyel bucsúztatta el a kaszinói dalárda az ő évet és köszöntötte az újat. A kaszinó nagyterme régen fogadott magába ily szép szamu elegáns, válogatott közönséget, mint ezuttal. Vidám hangulat uralkodott az estélyen és a közönség igazán nagy gyönyörűséggel hallgatta az előkelő izlésel összeállított műsor minden számát és lelkesedve tapsolt a közreműködőknek, a kik előzőeken kedvesseggel tódzogaták meg a műsor számait. Kezéssel 8 óra után a kaszinó terme már szintültig telve volt közönséggel és ekkor kezdetét vette a nagyszerű estély, mely méltó volt a kaszinói dalárda mindenkor kiváló estélyeibez.

Elsőnek a dalárda zenekara játszotta el művészi interpretálásban Erkel Ferenc „Hunyadi László” nyitányát.

Ez után Falcione Blanka k. a. lépett az emelvényre. Meleg, őszinte taps köszöntötte a kedves énekesnőt, a ki igaz művészettel, ragyogó szép hangjának iskolázottságával énekelte Solti Gusztávné „A vad madár” című dalát. A sűrű tapsokra meg is kellett tódania műsorszámát. Frenetikus tetszés mellett énekelte ezután magyar népdalokat.

Erre a kaszinói dalárda férfikara énekelte el Huber K. „Fobász”-át zongora és harmonium kísérettel. A gyönyörű, elragadó éneket lelkes tapsal honorálta a közönség.

A műsor következő számát Klazsik Lehel zentai tanító mint vendég töltötte be, a ki Zsadányi Armand

„Bihari kesergő”-jét játszotta hegedűn Marschall Béla zongorakísérete mellett, szívhez szólóan, intenzív hatás mellett. A közönség tündető melegséggel tapsolta és éljenzte a fiatal művészt, a kinek magas színvonalon álló, művészi játéka általános nagy hatást és elismerést aratott. A hévvel megújuló tapsokra és éljenzésekre még néhány magyar népdalt játszott a közönség áhítatos figyelme közt. Általános volt a nézet, hogy Klazsik Lehel istenáldotta művész, kire még szép jövő vár.

Erre a dalárda férfikara dr. Horváth Ákos „Magyar népdalok”-t adta elő. A szóló részleteket Czirfusz Ferenc kupuszinai tanító, kiváló, gyönyörű és feltűnően tiszta csengésű tenorjával énekelte. A közönség tündető melegséggel tapsolta a ritka szép hangú énekest, a kinek népdalokat kevés hivatásos énekes dalol szebben és mélyebb érzéssel.

Végül Rác Soma, a zombori főgimnázium nagyérdemű, kitűnő tanára szavalta el Ábrányi Emil „Mi a haza” melodramját, melynek zenéjét dr. Horváth Ákos szerző. Ez volt az estély piece de resistanceja. A hazafias és drámai megindító részletekben gazdag költemény szépségei teljesen érvényesültek Rác Soma művészi, áterzett, színes előadásában. A közönség feszült figyelemmel hallgatta remek szavaltatát, majd kitűnő tapsal, zúgó éljenzéssel jutalmazta. A sikerült estély után a fiatalok táncra perdtül.

Ejfel előtt néhány percel Trischler Károly arvaszéki ülnök mondott hazafias beszédet a lehunzó és felvirradó századról. Beszéde után a dalárda a magyar imáját, a Hymnust énekelte el nagy hatással és ezután mindenki vidám hangulatban sietett ismerőseibez, hogy elmondja a boldog újévet.

A társaság a legjobb hangulattal lépett az új századba. Erre tréfas tombola következett, mely után tovább folyt a tánc hévvel és tüzéssel a hajnali órákig.

Nőegyletünk karácsonyfája. Az ország-szerte divó szokás, hogy a szegény gyermekek meleg téli ruhával elláttatnak, nemcsak egyes testület vezetők szeszélye, hanem a nagyközönség, lehetne mondani az emberiség közérzetének kifolyása. Ugy látszik, hogy köztudat a szegény gyermekek segélyezésének fontossága. Legalább ezt látszik bizonyítani az a hozzánk közlés vegett küldött listza, melyet alább adunk és melyen városunk polgárságának minden osztálya képviselve van. Első helyen áll — mint minden néma ténylekésben — maga a város, mely szegényeinek istápolásában a saját erejét növeli, és a zombori takarékpénztár. A zombori jótékony magyar nőegylet karácsonyfajára eddig a következő adományok folytak be: Zombor szab. kir. város 424 kor., a zombori takarékpénztár (az időközi kamatokkal együtt) 414 kor. 80 fil., Alföldy Gedeoné 10 kor., Alföldy Flóra 4 kor., özv. Bartha Jozsefné 6 kor., özv. Beke Gyulané 4 kor., özv. Buday Róza 2 kor., Bertolinó Sándorné 6 kor., Dalmay Belané 4 kor., Esztergamy Borbala 10 kor., Euyedy Eugénia 2 kor., Falcione Gusztávné 10 kor., Falcione Iren és Helen 6 kor., özv. Fernbach Bálintné 40 kor., Fratricsevits nővérek 4 kor., Garam Kalmánné 10 kor., özv. Husveth Istvánné 10 kor., Holländer Jozsef és neje (egybekeleltük 25. évfordulója alkalmából) 10 kor., Hauke Iuréné 6 kor., özv. Joksmann Jozsefné 10 kor., Kobut Henrikné 4 kor., Kozma Lászlóné 10 kor., Kirehner Károlyné 2 kor., özv. Maly Terezia 6 kor., Molnár Istvánné 4 kor., Michels Janosné 2 kor., Mihályi Jánosné 4 kor., Szilágyi Mórné 10 kor., Siskovits Markné 1 kor., Szalay Karolyne 10 kor., Stvrteczky Ferencné 4 kor., Szlavay Elemérné 2 kor., Szemző Gyulané 20 kor., Szemző Istvánné 10 kor., Tapay Istvánné 6 kor., özv. Ulyarik Paulina 2 kor., Vértesi Károlyné 4 kor., Wudszam Ida 2 kor., összesen 1099 kor. 80 fil. Ezeket kivül adtak: Pocsay Sándorné 10 drb kalácsot és 1 kötenyt, Krizmanits Imre 40 drb viaszgyertyát, Rudics Ella 2 pár sajátkötésű harisnyát és 50 drb almát, Szedelyi Peter 3 drb nagy kalácsot, Schlieszer testvérek 19 drb teli fejkendőt, Goldfahn Sándor 6 drb berlini fejkendőt és Sida Antal 1 pár cipőt. — Fogadják a nemeslelkű adakozók a nőegylet és a szegény felruházott iskolás gyermekek nevében hálás köszönetemet. Zombor, 1901. január 1-én. Esztergamy Borbala, elnök.

Eljegyzés. Kautz Róbert, a városunkban születel cs. és kir. 23. gyalogezred dalás főhadnagya eljegyezte tünyei Zombory Amália kisasszonyt Zomborban.

megvoltak lepve, mert Győri is szerette Ilonkát. Mindenki jól mulatott, csak ők nem. Ilonka ugyan sokat táncolt, de mit ér, ha nem avval mulatunk, akit oly várva-várunk. Végre — mintha a sors is kedvezett volna neki — a négyesnél összekertültek. Egymás szemébe néztek és mosolyogtak, mind a ketten értettek e néma mosolyt.

Az est hátra levő részét együltt mulatták át. Győri mikor gondolta, hogy elég lesz a táncból, megköszönte, azután pedig sétáltak körül a teremben.

Nagysád — kezdé a doktor — remélem nem fog reám nehezteni, vagy szemtelennek tartani, ha bevalom, hogy szeretem önt. Kerestem már rég, de sohasem találtam kedvező alkalmat erre, hogy ezt mondhasam.

A leány elpirult e szavakra, de azért felelte: tudom doktor ur, már ezt halottam valakitől és több alkalomnál tapasztaltam.

En is — bár pirulva bevalom, — hogy e szeretett csakis viszonzozom és hogy önt erről meggyőződéssel, atyámnak már mondtam is, hogy ön megkérte a kezem, ez által akartam önököt kibékíteni, gondolva így hamarabb érek célt.

Igaza van nagysád! Jelenlegi beszédem célja az, hogy az ön közvetítése által legyünk ismét a régi jó barátok, azután pedig ezt a drága kis kacsóját megkérem, hogy az enyém legyen az, akit oly nagyon szeretek.

Oh doktor ur, bajos dolog lenne ez.

Miért?

Beszéltem már erről neki.

Nos? Kérdi a doktor örömmel.

Nem egyez bele. Szólt Ilonka sóhajtozva.

Az nem oly nagy baj, akarata ellenére is egymásé leszünk.

Hogyan doktor ur?

Kitűnő ötletem van. Megszöktetem.

Hahaha!!!

Mit kacag kérem?

Talán nem akarja atyámat megszöktetni?

Kegyed engedelmével igen. En nem megyek ugyan vele, mert én jobban érzem itthon magam, hanem ő

egyedül fog elmenni, így darabig oda lesz, mire pedig haza jön, addigra mi boldog férj és feleség leszünk.

Nos jó-e lesz?

Mondhatom nagyszertű ötlet, de kérdés, hogy fog-e sikerülni?

Remélem, hogy igen. Van egy jó barátom Philadelphiában a vasut építésnél mérnök, ő neki küldöm e sürgönyt, hogy küldje ide: Gáspár bankár Szombathely, Magyarország, kérem jöjjön azonnal ide, itt egy rokona 10 millió dollárt hagyott részére.

Mit szól hozzá nagysád?

Az ötlet nem rossz, de nem hiszem, hogy sikerül.

Sőt ellenkezőleg, a mostani rossz üzleti viszonyok is előfogyák segíteni, hogy elutazzék, mert elvégre 10 millió sok pénz, annyit el lehet menni.

Ezalatt az estélynek vége lett. Már hajnali 4 óra volt.

Kezet fogtak és elváltak. Adja az ég, hogy e terünk minden ízében sikerüljön, — mondá a doktor és hazamentek. Haza kísérni nem birta, mert a papa érte jött, a balban rokonaival volt.

*

A bál után is csak tovább forgott a föld. Mindenki végezte a mindennapi dolgát, csak Ilonka nem. Ő várta türelmetlenül a sürgönyt. Elmult már két hét is, még mindig semmi sem jött. Talán meggondolta magát a doktor és nem küldte el. Pedig dehogyan nem küldte el, mindjárt másnap a bál után. Ő is várta, mikor ír neki Ilonka. De haj, Amerika messze van, nem megy az oly gyorsan.

Bál után éppen három hétre, vasárnap napon megjött a várva-várt sürgöny. Ilonka nem volt otthon, mikor haza ment, atyja avval az örömbírral fogadta, hogy mai naptól 10 millió dollárral több van a vagyonukban és elmondta nagy örömmel a sürgöny tartalmát. Mit csináljak most? Intézzem e levél által el, vagy pedig utazzam személyesen oda? Ilonkának sikerült rábeszélni atyját, úgy annyira, hogy a reggeli vonattal elutazott, bucsu szava csak az volt hozzá: hogy ne társalogj avval az ügyvéddel, mert az gazember.

Nem papa, légy nyugodt, minden rendben lesz.

Ilonka örült a cselnek és rögtön irt Győrinek, aki hozzá sietett.

Nos, hogy van megelégedve velem? Miért szöktünk mi meg? szöktének az öregek. Én pedig holnap minden szükséges lépést megteszek, azután ha nem utasít vissza, felmegyünk az anyakönyvvizetőhöz, beírja a nevünket és... és boldogok leszünk.

Harmadnapra meg is történt. Már egy hónapja egymást boldogították, az öreg még mindig nem mutatkozott. Aggodni kezdtek miatta, de aggodalmuk nem tartott soká, mert pár napra rá sürgöny jött, hogy az esti gyorsvonattal otthon lesz. Pont fél tíz óra volt, midőn szobájába lépett. Mily nagy volt a meglepetés, midőn a doktort meglátta, első percben azt hitte, hogy nincs is otthon. Legelőször hozzá fordult: mit keres ön itt? kérdé, nem éppen marasztaló hangon.

Bocsánat uram, kedves leánya megfogja magyarázni.

Leányának int és bemennek egy másik szobába. Itt a viszontlátás öröme, összecsókoltak egymást, aztán pedig kérdőre vonta a helyzetet. Bocsánat édes papa, én úgy szeretem önt, hogy ha nem mentem volna hozzá, megszöktünk volna, tehát felhasználjuk az alkalmat és egymásé lettünk, bocsás meg Kornélnak is és megfogod latni, hogy érdemes ő erre.

Az öreg már most kezdett átlátni a szítán. Ugy valószínűleg ti eszeltétek ki az örökséget?

Igen, hogy tevényt megvalósíthassuk. Ezzel ki mentek Kornélhoz. Gáspár apó kezét fog vele és mondja: jól van, ha már a sors is úgy akarja, hát legyen, bele nyugszom leányom kedvéért.

Köszönöm papa, szólt Kornél.

Most pedig, mert vóm uram oly eszesen eszközölte ezt ki, hogy a helyett, hogy ők szöktek volna meg, engem szöktettek el, nem vonom meg tőle a hozományt se, de a két ezer forintot, a melybe az utam került, levonom.

Ernst Sándor.

Szabad Lyceum. A Szabad Lyceum előadását a Kurucvilágról — a mely a múlt vasárnap Kozma László gyengélkedése miatt elmaradt — a legközelebbi vasárnapon, vagyis a 6-án fogja megtartani. Az előadás nagy tárgyak érdekessége, mint az előadó személyisége által is kitűnőnek ígérkezik.

Népmozgalmi adatok. A zombori r. kath. hívők között az 1900. évben 453 egyén született, 369 egyén halt meg. Házasság 134 volt.

Letört bimbó. Farádi Vörös Tibor m. kir. honvédszázados és neje sz. Bittermann Herminát mély gyász érte. Kis fiacskájuk, Lacika visszaadta ártatlan lelkét a mindenhatónak és az ég angyalai közé szállott el. A gyászabborult szülők a következő gyászjelentéssel közlik a szomorú hírt: „Farádi Vörös Tibor m. kir. honvédszázados és neje szül. Bittermann Hermina saját, valamint alulírottak s számos rokonaik nevében is fájdalommal és szomorú szívvel tudatják, hogy drága kis fiuk farádi Vörös Lacika ma reggel fél 6 órakor, életének 4-ik évében, rövid szenvedés után kiszenvedett. A drága halott hült tetemei 1901. január 2-án délután 3 órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint Deák Ferenc-utca 21. sz. házból eltemetni. Az engesztelő szentmise áldozat pedig ártatlan lelkéért január hó 9-én d. e. 9 órakor fog a helybeli főt. Minorita atyák szentegyházában az egkek Urának bemutatni. Nyugodjék csendesen! Arad, 1901. január 1. Farádi Vörös Lenke, farádi Vörös Aranka, farádi Vörös Margitka, testvérei. Özv. Vörös Pálné, Bittermann Nándor, Bittermann Nándorné, nagyszülők.”

Hó. Szilveszter éjszakájára megérkezett egy árvavártya vendég: a hó. Estefelé kezdett hullani a hó, először ritkán, fúom helyekben, majd sürűbben, mind sürűbben... és néhány perc alatt ellepett minden utcát, házat és az addig fekete városunk fehér ruhába volt öltözködve. Ha tejjé mártották volna az egész várost tornyostul, emberestül, — sem lehetett volna fehérebb. Feher köntösben köszöntött be az ujesztendő. Aldás hoz a hó. Puha takaró lesz a vetésnek, melegengető lepel a gyöngye palántáknak. Attól fakad tavasszal a bimbója. S a hasznos a kellemes párosul. Lesz játék, vigasság a gyermekeknek, pompás szánut mindenki számára. Gavallérok és kisasszonyok korecsolyapartikról beszélnek. Mert ha már hó van, jégnek is kell lenni — ha csak a hó is hamar el nem olvad.

Leiningen temetése. Az aradi vértanu fiának, Leiningen Westerburg Armin grófnak, a titeli Duna-Tisza térségfőntartási és belvizszabályozó társulat miniszteri biztosának temetése f. hó 2-án ment végbe óriási részvétel mellett. A végtisztességen a földmívelésügyi miniszter képviselője Bertalan Lajos miniszteri osztálytanácsos volt jelen, a ki a minisztérium nevében a koporsóra egy gyönyörű pálmakoszorút tett, melynek aranyrojtokban végződő szalagján a következő felírás volt: Leiningen Westerburg Armin gróf miniszteri biztosnak — a magyar királyi földmívelésügyi minisztérium.

Szemvizsgálatok. Városunk rendőrfőkapitánya közhírré teszi, hogy a külterületi szállásosportokon a szemvizsgálatok dr. Fuchs Mór orvos által a következő sorrendben fognak megtartani: Militics szállásosportban január hó 10-én, Bilits szállásosportban 12-én, Obzir szállásosportban 15-én, Zsarkovác szállásosportban 16-án, Felsőszallas 21-én.

Uj kaszinó. O-Becséről jelenti tudósítónk, hogy ott új kaszinó van alakulóban. Az új kaszinó létesítésén dr. Grünbaum Pál ügyvéd, az „O-Becse és Vidéke” agitációs szerkesztője buzgólkodik és az a célja, hogy az ó-becsei széttagolt társadalmat egyesítse. Terve van véve, hogy 100 koronás részjegyekkel külön házat építenek a kaszinó céljaira. A mozgalom iránt O-Becse társadalmi körében nagy érdeklődés nyilvánul és így remélhető, hogy az új kaszinó rövid idő alatt megalkalul.

Esküvő. Kerényi Sándor f. hó 8-án, délután 1/2 3 órakor esküszik örök hűséget a zombori izr. templomban Weisz Flóra kisasszonynak, Weisz Vilmos zombori kereskedő leányának.

Közülések. O Kanizsáról írja tudósítónk: A múlt heten községünkben több alakuló és tisztújító közgyűlés volt. Így a már felszabad óta fennálló kaszinó is megtartotta rendes közgyűlését, a melyen a tisztújítást is megejtették. Elnök lett: Katona Sándor, alelnök: Herceg Ede, ügyész: dr. Löbl Nándor, jegyző: Kocsis Samu, pénztáros: Deutsch Simon, könyvtáros: Szerdahelyi János. — Az izr. hitközség közgyűlésén megválasztották elnöknek: Herceg Edet, alelnöknek: Hacker Antal, iskolaszéki elnöknek: Adam Samuelt. — Az izr. nőegylet pedig örökös elnökévé övegy Herceg Mórné urasszonyt választotta meg, ki már 20 év óta áll a humánus egyesület élén.

Gyászír. Zeéri Pósch Géza nyugalmazott kir. segédelekkönyvvezető folyó hó 2-án élete 52. évében hosszú szenvedés után Kernyaján meghalt. Elhunytáról családja a következő gyászjelentést adta ki: Özv. zeéri Pósch Géza mint fia, zeéri Pósch Lajos nejevel, özv. Pósch Géza mint fia, zeéri Pósch János nejevel, özv. szegedi Eötvös Simonné szül. zeéri Pósch János mint testvérei, özv. zeéri Pósch Gyuláné vajdai Csáthy Blanka, sógoronője, szegedi Eötvös Gyula és István, öcsesei és zeéri Pósch Margit, unokahuga, valamint a Bánhidy-család fájdalmas szívvel jelentik zeéri Pósch Géza nyug. kir. segédelekkönyvvezetőnek folyó hó 2-án, élete 52-ik évében, hosszú szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó hó 3-án délután 3 órakor fognak a református hitvallás szertartásai szerint Kernyaján örök nyugalomra tétetni. Kernyaján, 1901. évi január hó 2-án. Aldás és béke poraira.

Utások figyelmébe. Előfordult eset alkalmából a kir. kuria, a budapesti kir. ítéltábla ítéletét helyben hagyandó, legutóbb hozott 4110/99. sz. döntésével kimondta, hogy azon utas, a ki a rendes közlekedési utat mellőzve, a felállított figyelmeztetőkkel és tiltott, a rendes atjárassal nem bíró pályatesten önkénytelen bármi ok által indítva hatol át és e közben a pályatesten áthaladó vonat által elütötték és életét veszti, halálát csak saját hibája által idézte elő és az a vaspálya terhére annál kevésbé róható, mert a vaspálya alkalmazottjainak nem áll módjában minden egyes utast a fennálló tilalmakra figyelmeztetni.

Nagyidők tanuja. Kovács János ó-becsei föld-birtokos, a ki mint 48-as honvéd harcolt a magyar szabadsáért, múlt hó 30-án O-Becsen elhunyt 81 éves korában. Temetése nagy részvétel mellett ment végbe. Aldás emlékére!

Orvosi díjszabás. O-Becséről írja levelezőnk: A belügyminiszter közlegényeket az orvosi díjszabás III. osztályába sorozta, a mi általános csodálkozást kellett, mert szokatlanul magas díjakat állapított meg, a miből a mi néplünk nincs szokva és így félni lehet, hogy a kuruzslás fog ismét lábra kapni. Ez új díjszabásnak már meg van az első eredménye is. Az ipartestület kebelében lévő betegsegélyező pénztárnak dr. Weinberger Ignác közlegény orvos volt az orvosa 400 korona évi díjért. Most az új választásnál nem fogadta már el, sőt a többi négy orvos is kartellit kötött és a betegsegélyező nem kap orvost. Arra leez utalva, hogy külön látogatási díjakat fizessen ki, a mi bizonyára nagy hátrányára lesz a betegsegélyzőnek.

Vasúti bérletjegyek. A kereskedelemügyi minisztérium közli, hogy az 1900. évre kiállított államvasúti összes bérlet- és szabadjegyek érvényét 1901. évi január hó 15-ig meghosszabbította.

Ebadó. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről ezennel felhívotnak az összes ebtulajdonosok, miszerint az 1900. évre végérvényesen megállapított és a múlt évből hátra maradt ebadót 1901. évi január hó végéig a városi adópénztárnál a törvényes következmények terbe alatt okvetlenül fizessék be és ugyanott az ebtartási szabályrendeletben előírt bérceket vegyék át, mert 1901. évi január hó végén túl, a szabályrendeletnek a bérce nélküli ebekre vonatkozó intézkedései, szigoruan alkalmazásba fognak vetetni.

Az ázsói. A pénzügyminiszter elrendelte, hogy az aranyban teljesítő vámfizetéseknek lerovásánál 1901. évi január havában husz %-os árkelet-pótlék lesz fizetendő.

Öngyilkossági kísérlet. Polit Szvetozár, dr. Polit Mihály az ismert nemzetiségi agitátor fia tegnapelőtt Szegeden, a hol mint honvéd önkéntes szolgált, öngyilkossági kísérletet követett el. Azonban nem sikerült megtalálnia az óhajtott halált és jelenleg súlyosan sértülve fekszik a katonai kórházban. Az orvosok véleménye szerint esetleg életben is marad, bár felszemet elfogja veszteni. Öngyilkosságának oka, hogy egy szót sem tudván magyarul, a katonai szolgálat a honvédségnél, a hol magyarul kell tudni, végtelen nehezére esett és több ízben panaszkodott, hogy nem bírja ki. A katonaság körében általános részvetet kiseri a szerencsétlen sorsu fiatal katonát, a ki még rosszabbul jár, ha felgyógyul, mert akkor önszonkítás miatt indítják meg ellene a katonai eljárást.

Magyar népkör Bezdánban. A bezdáni „Magyar népkör” közgyűlésen a tisztikar és választmány az 1901. évre a következőképen alakult meg. Elnök Balla Ferenc, alelnök Novák Henrik, jegyző Kiss Pál, segédjegyző Balla Péter, pénztárnok Rakovetz János, könyvtárnok Szilvási Ferenc. Igazgató-választmány: Koch József, Keszler Ferenc, id. Kiss János, ifj. Kelt Ferenc, Kiss Mihály, Kiss Imre, Mutterer Sándor, Keresztes Mihály, Fuderer Andras, Csapó Pál, id. Györfi János, Györfi István, Kovács István, Kiss Sándor, Ujvári Ferenc, Varga József, Sipos István, Györfi Adam, Varga Sándor, Kelt István, Szarka István, Hordósi József. Könyvtári bizottság: Bekker József, Harjung János, Stulich József, Han Antal, ifj. Györfi János. Számvizsgáló választmány: Flesz Simon, Pálunkás Andras, Varga József. A magyar hazafias érzés ápolására, többnyire kisbirtokosokból alakult eme kör helyes irányáról minden Demosthenesuel szöbben beszél a ma ténye, hogy fel fogva Paiffy János gróf fejedelmi adományának magas szomszagos nemzeti létünkre oly mélyreható jelentőségét, nagy lelkesedéssel elhatározta, hogy ő exellentájának, a magyar érzésű szegényebb középosztály gyermekei javára tett nagyszerű alapítványát, hódoló és köszönő feliratot küld. Elhatározta továbbá, hogy legközelebb Vörösmartyú-napi, vasár- és ünneppapokon pedig népszerű felolvasásokat fog rendezni.

Halalozás. Maleck Ödön zombori könyvkötő felesége Maleck Ödönné sz. Molnár Hermína folyó hó 2-án hosszas szenvedés után elhunyt 51. évében elhunyt. Temetése tegnap delutan részvétellel ment végbe.

Eleven újság. A bajai jótékonyceu leányegyesület mulatsága fenyenes sikerült. Az estélyen a leányegylet az „Eleven Újságot” mutatta be. A terem egész nagyságában tgyesen megfeszített óriási újságlap, mar magában is nagy hatást tett a szemlélőre és mindenki kíváncsian várta az apró függönyök fölgördülését. Az összes snereplők pompásan alakítottak és a közönség frenetikus tapsokkal adózott a műelőzetért. Az egyes szereplők a következők voltak: Előfizetési felhívás: Weidinger Sarolta k. a. Vezérek: Bokor Oszkár Bajai levél: Pollak Fani k. a. Egy baleset dialogot Bruck Jolán k. a. és Somogyi Gyula adtak elő A híreket Ötler Ilonka, Berényi Teréz és Fuchs Irma kisasszonyok személyesítették. A Szinbaz és Művészet rovathon Papp Antal lépett fel. A sport: Stern Margit k. a.; a törvénykezés: Rozenbaum Berta k. a.; a közgazdaság: Weinberger Lina k. a. volt. A hirdetések Taussig Ella és Kovács Gizella, az apróhirdetések pedig Krausz Olga, Fried Ilmacsa és Pollák Rózsika voltak. Vegül az összes hasabok függönyei felgördültek és az egész „Eleven Újság” mint egy élőkép mutatkozott. Előadás után hajnalig tartó tánc fejezte be a vidám és tgyesen rendezett mulatságot.

A kuria a gyermekverésről. Sok szó esett utóbbi időben arról, hogy szabad e tanítóknak az iskolában megverni a rakoncátlan gyermekeket. A vitába most beleszólt a kir. kuria is, kimondva, hogy a tanítóknak jogában áll megverni a rakoncátlan gyermekeket. Az eset, melyet a kuria elbírált, az Ü. L. szerint a következő: K. H. néptanító tavaly dec. 19-én az iskolában pálcával megverte növendékét, a kilenc éves R. Saroltát, s a veréssel a leánykának három-négy nap alatt gyöngyöl testi sértést okozott. Az apa panasza folytán az ügy bíróság elé került. A tanítót fölmentették, de a másodfoku bíróság husz korona fő- és tiz korona mellékbüntetésre ítélte. A vádlott semmisségi panasza folytán a kuria a másodbíróság ítéletét megsemmisítette s kimondta, hogy a tanító a tanítványt kihívó, rakoncátlan magaviselete miatt büntette testi fenyeitékkel és tekintve, hogy a tanító az iskolai rendet s fegyelmet zavaró tanítványával szemben fegyelmi hatáskörrel bírt és mert a vádlott, mint néptanító, ezt a sértést a tanítására és felügyeletére bízott iskolai növendékén az iskolában, fegyelmi jogának gyakorlása közben ejtette, e cselekménye miatt vádlott nem büntethető. A nevezett döntést a kuria 1900. december 5-én 10.451. úgyszám alatt hozta.

Grosschmid Mária költeményei. Láng A. József, zombori főgimnáziumi tanár, a jeles poeta, lapunk kiváló munkatársa Grosschmid Mária költeményeiből egy füzetre valót németből magyarra fordította és önálló kötetben kiadni szándékozik. Előfizetési felhívása a következő: „Előfizetési felhívás Grosschmid Mária költeményeinek magyar fordítására. Egy éve, hogy Grosschmid Mária, német költőnő verseivel foglalkozom. Tartalmas gondolatai és költeményeinek őszinte bánata magukhoz vontattak. A melanchóliává szelidült fájdalom gazdag forrása volt és marad a költészetnek. Szép a bánat költészete, fölemeli boldog és boldogtalan lelkét egyaránt! Grosschmid Mária költeményeiből is a melancholia szól hozzánk. Néhány fordítást már bemutat-tam a helyi lapokban. Most azon óhajommal lépek közönségünk elé: tegye lehetővé előfizetésével, hogy a fordítások — az irónó élet- és jellemrajzával ellátva — egy kis könyvben összegyűjtve, megjelenhessenek. Az előfizetési ár 1 korona, mely nálam (Zombor, Szivaci-ut 254., vagy a főgimnáziumban) fizetendő. Zombor, 1900. évi december 27. Hazafias tisztelettel Láng A. József, főgimn. tanár.” — A költemények közül több már lapunkban is megjelent és általános tetszést arattak. Az előfizetési felhívást melegen ajánljuk a szép, hangulatos költemények kedvelőinek figyelmébe.

A gyümölcsszállítás új rendje. A m. kir. államvasutaknak a gyümölcstermelőkre nézve annyira fontos a gyümölcs csomagolásra vonatkozó szigorított rendelkezése január 1-én lépett életbe. A rendelet értelmében szilárd, fedelnélküli kosárban jövőre szállításra gyümölcsöt fel nem vesznek. Meghatározza ezenkívül a rendelkezés szállítandó csomagok legnagyobb súlyát is. És pedig a jövőben puha, leveles gyümölcsöt 10 kgos, csontheju gyümölcsöt 30 kgos, almaféléket 50 kgos maximális súlyu csomagokban lehet feladni.

Elrabolt menyasszony. Gruics Szima, egy alig 19 éves nádaji suhanc, halálisan beleszeretett a bogárszemű Jockkov Velinkába, egy nádaji szerb földműves viruló szépségű tizenhét éves leányába. A baj csak az volt, hogy a szép leány boldog menyasszonya volt Nityin Milánnak, a ki rajongással szerette takaros aráját. A szerelmes suhanc azonban segített a bajon és cimborája segítségével ravasz tervet eszelt ki, a mit a mult év május tizenhetediken egy derült csillagos este keresztül is vitt. Falusi szokás szerint, este a szép Velinka, vőlegényével és testvérével a házuk előtti padon ültek és bármán aranyos színekkel festették a sejtelmes jövőt. Ebben a pillanatban közel hozzájuk egy kocsi allott meg, a melybe két tüzes szürke volt befogva. A kocsit Sijacscki Joca hajította, benne pedig a szerelmes suhanc és cimborái ültek. Mikor megállott a kocsi, le-szálltak róla. Begecski Gyóka félrehívta a menyasszonyt azzal, hogy valami mondani valója van. A menyasszony felállt és erre Begecski karongfotta és a kocsi felé von-szolta, a szerelmes Gruics a vőlegényt és Szubotieski Koszta Velinka tucat fogta meg. Így történt aztán, hogy az elleukező menyasszonyt a markos legény szepen a kocsira dobta. Mikor ez meg volt, a másik kettő is hirtelen felugrott a kocsira, Sijacscki a lovak közé csapott és el akartak vágatni. Ebben azonban megakadályozta a vőlegény, a ki hősi elhatározással az ugrándozó lovak elé ugrott és megragadta a gyeplőt. Már-már leugrott a leány is, mikor Szubotieski revolveréből kétszer a levegőbe lött. A nagy pukkanásra a vőlegénynek is inába szállt a bátorsága és egy sűrű fa mögé bujt, mire a kocsi az elrabolt menyasszonnyal elvágatott. Hogy azután mi történt, nem lehet biztosan tudni. A menyasszony szerint halalos fenyegetések között Szivacscki Lázár szállására hurcolták, a hol Gruicscsal az istállóba csukták és csak 5 óra mulva bocsátották szabadon. A legények szerint azonban a leány önként a maga jószántából követte a szerelmes suhancot. Csak annyi bizonyos, hogy éjjel három órakor Gruics ezekkel a szavakkal küldte baba a leányt: Most már mehetsz... tisztelettel Milánt. A leány anyjának a fejletésére a bíróság is beleszólt a romantikus szöktetésbe és az újdíeki törvényeszek, figyelemmel az enyhítő körülmé-nyekre és arra, hogy a szöktetés a házasság létesítésére irányult, Gruicsot egy évi, Szubotieski és Sijacskit egyenkint 8 hónapi börtönrre, végül Begecskit hat hónapi börtönrre ítélte. Ezt az ítéletet egy a szegedi tábla, mint a kuria helybenbagyta. Ily szomorú vége lett a kaland-nak, a mely pedig oly szépen, regényesen indult meg.

Elpusztult család. Megrendítő szerencsétlen-ség történt szombaton Turián, hol Petrics Milán oda való lakos családja dobta el magát az életet. Az eset-ről tudósítónk a következőket írja: Petrics Milánnak ugyanis október havában be kellett rukkolni katonának, otthon bagyva fiatal feleségét és masfél éves kis gyermekeket. A fiatal asszony, mióta férje berukvott, a leg-nagyobb nyomorba jutott, mert nem volt kenyérkereső s ő maga is sokat betegeskedett. Az ünnepekre Petrics szabadságot kapott s hazament meglátogatni családját, és a legnagyobb nyomoruságban találta. Petrics vitt magával néhány forintot s ebből valahogy csak meg volt az ünnepek alatt. Mig otthon volt, sorba járta a rokonokat, hogy néhány forintot kérjen felesége részére, de nem kapott senkitől sem. Végre is azzal vigasztalta feleségét, hogy majd ha bevonul, a kapitánytól kér pénzt, kinek tiszti szolgálja volt s majd onnan küld neki. Tegnapelőtt indult el Petrics hazulról. Felesége, karján a kis gyermekével, kikísérte a falu széléig s midőn a Ferenc-csatorna hídjára érték, ott bucsuztak egymástól s aztán Petrics megindult, hogy folytassa útját. Petricsné, alig hogy férje megindult, kis gyermekével a hidról bengrott a csatornába. Petrics a kis gyermek sikolyására hatrafordult, de csak annyit látott, hogy a habok összecsapnak felesége és gyermeke fölött. Rögtön utánuk ugrott, hogy kimentse őket, de őt is elkapta a sebes ár és mindharman ott lelétek haláluk.

Küttisztító készülék. Bakay Nándor, a sze-gedi ipar és kereskedelmi kamara nagyerőmű titkártól vettük a következő értesítést: A napokban egy olyan dologgal ismertett meg a véletlen, a melynek Bacs-Bodrogh vármegyére nézve kiváló értéke, a Telecska lakosaira különös hasznu lehet, a Güczey és Nagy fele küttisztító és kutyalyító készüléket mutatta be egyik ismerősöm. Itt Szegeden, a hol több mint 30 artézikut ömlesztvi vizet, a hol a homoki talajvizutak olyan tde és jó vizet adnak, kevesebb okunk van a vízhiány, vagy a rossz vizek miatt panaszkodni; amint az igen elmes és nagyon célszerű eszközt megismersem, azonnal Bacs-vármegye lakóira gondoltam, a hol a nép jólétének egyik nagy hátrányát, a mindenkor ióvíz hiány és

a rossz kutak képezik. A kérdéses készülék, vagyis inkább kézigép, egy olyan elmés találmány, a melynek méltó híre csak nálunk foghat lassabban elterjedni, a külföldön bizonyosan már is nagyobb zajt ütött volna, hasznos, célszerű és mégis igen egyszerű volta által. Igaz, hogy a gép a legújabb találmányok közé tartozik, de mivel már néhány hó óta közhasználatra jutott, a lapokban érdemlegesebb nyomának kellene lenni az igen érdekes dolognak. En részéről a föltalálókat nem ismerem, velük soha nem találkoztam, engem maga a tárgy, annak értéke buzdít arra, hogy a „Bacska“ hasabjain ter kérjek a gépezet ismertetésére. A kézi géppel az eliszaposodott kutakat kitisztítani, a kiszáradt kutakat pedig tetszés szerint mélyíteni lehet, a nélkül, hogy a nehéz munkával és gyakran életveszéllyel járó tisztítással, a kutba a munkásoknak leszállani kellene. A kuttisztító és mélyítő készülék két főreszből, a tulajdonképpeni földkiemelő kapából és egy irányító vasrudból áll. A zárt állapotban, ékalakban lebecsajtott kupalaku vasedényhez egy oldallal van erősítve, a melylyel az edényt működés közben zární vagy nyitni lehet. Ebben rejlik a találmány értéke, hogy tudnillik zárt állapotban, az iszapha vagy földbe melyen bevágódó asót képez, merites után pedig önként megteltitőd, ugy mondatu harapó kapavá változik, s a mint az eszköz így megtelt, önként bezárul, szoroson magába rejtve a sarat vagy földet es az e célra alkalmazott emelő készülék segítségével a legnagyobb mélységből fölszínre hozza azt. Az eszköz használatba vételenél éppen nem szükséges a tisztítandó kut vizet kimerni, a készülék a viz alatt is kitérő jól működik. Ez a találmány legfőbb bece es az, hogy ezáltal a munkások ugy az életveszélyes leszállás merényletétől, valamint az egészségtelen, szennyes munkától megvannak kímélve. Mindenestre kívánatos volna, hogy Bacs-Bodrogh vármegye köztörvényhatósága a gépezet kitérő kipróbáltatva és a községi előjárásoknak érdemleges módon figyelmükbe ajánlaná; ezzel nagy jótéteményt lehetne a köz- és magánkutak használhatóbbá tételére nézve elérni. Ismételve kell mondanom, hogy en a föltalálókat nem ismerem, engem egyedül közgazdasági és emberiségi szempontok vezérlenek es a gépezet közérű volta buzdított a fölszólalásra. Bakay Nandor, keresk. és iparkamarai II. titkar.

Eltűnt leány. Bács Csebről írják lapunknak: Tomasevits Janos bacs-csebi jómódu földmivesnek viruló szép 16 éves Terka nevű leánya a karácsonyi ünnepek alatt a szülői háztól eltűnt. A kétségbeesett szülők mindenfelé kerestetik most elveszett leányukat. Az a gyanújuk, hogy a községben volt komédiásokkal távozott volna el.

Grof Karolyi Gabor följegyzései. Még élénk emlékezetében van az újságolvasó közönségnek az a nagyérdékű napló, melyet a mult évben Eötvös Karoly tett közzé az Egyetértésben. Ugy politikai, mint irodalmi körökben méltó feltűnést keltett ez a nemes gondolatokban bővelkedő, tőgyökeres magyar nyelven megírt mű, de még sokkal nagyobb feltűnést van hivatta kelteni e napló második kötete, melynek közlését legközelebb fogja megkezdeni Eötvös Karoly, kit most megjelent művei egyszerre hazánk legelső írói sorába emeltek. Grof Karolyi Gabor följegyzéseinek második kötete bizonyára rendkívül érdekes közléseket fog tartalmazni Magyarország legújabb politikai és társadalmi eseményeiről s a közönség érthető várakozással tekint a mű közzétételére. Eötvös Karoly egyéb művei első sorban szintén az Egyetértésben fognak megjelenni, mely egyébként is legelvezetesebb és legértelmesebb napilapunk s mindenkor előkelő színvonalon álló közleményei, gyors, pontos es minden tekintetben megbízható tudósításai által iparkodik régi jó hírnevét, mint hazánk elsőrangú napilapja állandóan fenntartani. Az Egyetértés fölölel mindent, ami a közönséget csak érdekelheti. Politikai és társadalmi kérdések, az egyház, a közgazdaság, az irodalom, a tanügy, a közegészség, szóval minden, amit megtudni érdemes, feltalálható es bő méltatást talál az Egyetértés terjedelmes hasabjain. Az Egyetértés mindezekon kívül állandóan kitérő regényeket közöl. Az egy esztendő lefolyása alatt közölt regények 200—300 nyomtatott ivre, vagyis 36—40 rendszeres regénykötetre rugnak. Mindezek után bátran mondhatjuk, hogy az Egyetértés a hazai sajtónak csaknem egyetlen organuma, mely az intelligens közönség minden osztályának igényeit a legteljesebb mértékben kielégíti. Mindamellott az Egyetértés aránylag a legolcsóbb napilap, mert kétszer annyit nyújt, mint a kisebb lapok. Előfizetések az Egyetértés kiadó hivatalához (Budapest, IV., Papnövelde u. 8.) intézendők, mely kívánatra szívesen küld ingyenes mutatványszámot.

Új Idők. Hetedik évfolyamába lép január elsejével Herczeg Ferenc lapja, az Új Idők. Változatlanul oda törekszik ez a gyorsan páratlan népszerűsége szert tett újság, hogy beváltsa azt a várakozást es érdemessé tegye magát arra a szeretetre, a melyet a magyar olvasóközönség hozzá fűz, s a melylyel kitérte. Szép-irodalmi, művészeti társadalmi rovatai egyaránt élénkek, tartalmasak es változatosak. Egész csomó szép kép díszíti mindjárt az első számot is. A lehető legszebbet es érdekesebbet nyújtani ez az Új Idők programja. Az új évfolyamot Herczeg Ferenc nagyhatású regénye a „Pogányok“ nyitja meg. Ez a regény a magyarok őskorában játszódik le megírva Herczeg könnyed fényes nyelvzetével. Február havában az Új Idők értékes kiviteli es szép ajándékkal kedveskedik olvasóinak, Valentiny „Ábránd“ című, nagy feltűnést keltett festményének szines reprodukcióját küldi meg, amely kivitelénél es méreteinél fogva méltó díszet fogja képezni a magyar család szalonjának. Negyedévre 2 korona.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- es váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos es kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

China-thea.

Rothmann valódi china-theája törvényes védjeggyel es zárral ellátott csomagokban kapható Zomborban

Parcsetich Károly
fűszerkereskedésében
(özv. Zapf Jánosné-féle ház, korzó).

8—5
137. szám.
1900.

Hirdetés.

A zombori gör. gel. szerb egyházközség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a tulajdonát képező kisebb házában levő I. számú (vult Brummer Kálmán-féle) bolthelyiség **f. évi január hó 13-an délelőtt 11 órakor** az egyházközség hivatalos helyiségében nyilvános árverés útján legtöbbet ígérőnek — es pedig 1901. évi február hó 1-étől 1902. évi október hó 31-éig bezárólag — bérbe fog adatni.

Árverési feltételek a gör. kel. szerb egyházközség pénztári hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1901. évi január hó 2-án.

Vukicsevits B. Pál,
a g. k. szerb egyházközség pénztárnoka.

2214 szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

A bódasági járásba tartozó Hódasági községben elbocsajítás folytán a rendőrvetetői állás üresedésbe jött, ezen állásra ezennel pályázat hirdetetik.

Felhívtnak pályázók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket **1901. évi január hó 16-ig** alulírott eljárásságnál nyujtsák be. Az állás havi utólagos részletekben felvehető évi 720 korona készpénzfizetéssel — an egybekötve, a ruházatot a megválasztott rendőrvetető sajátjából, a felszerelést azonban a község köteles beszerezni.

Hódaság, 1901. évi január hó 2-án.

Az elüljáróság.

9383. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Parabuty, Pivnica es Lality községekből álló kör-állatorvosi állásra Parabuty székhellyel pályázatot nyitok. Az állással évi 1200 korona fizetés, a községekkel egyezség útján kötött látogatási díjak s a hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybekötve. A községek apaállat gyógyításáért, valamint a tavaszi állatorvosi szemléért külön díjazás nem jár.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy eddigi alkalmaztatásukat s minősítéstüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám **1901. évi január hó 20-áig** nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Hódasághon, 1900. évi december 27-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3—2
10407. sz.
kig. 1900.

Orvosi pályázat.

Bacs-Bodrogh vármegye Járék községében üresedésben levő községi orvosi állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás 1200 korona évi fizetés, előleges havi részletekben. Továbbá a szabályzatilag megállapított 60 fillér nappali, 1 kor. 20 fillér éjjeli, 40 fillér balott-kémlesi s a vágatási biztosítási teendők után járó díjak.

Felhívom pályázni óhajtokat, hogy az 1883. évi I. t. c. § es az 1876. évi XIV. törvényeikk 143. § szerint minősítéstüket igazoló bizonyítványokkal ellátott kérvényüket **1901. évi január hó 20-ig** hozzám beküldjék, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás napjának kitűzése iránt utólag intézkedés fog tétetni.

Ujvidék, 1900. évi december hó 28-án.

Főszb. ur szabadságon:

Mezey Imre,
szolgabíró.

3—2
10305. sz.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

A szablyai járásához tartozó Gyurgyevó községben üresedésben levő es 600 korona évi készpénzfizetéssel egybekötött végrehajtói állásra ezennel pályázatot nyitok es felhívom pályázni szándékozokat, hogy felszerelt kérvényeiket hozzám **1901. évi január hó 20-áig** nyujtsák be. Megjegyzem, hogy a megválasztandó köteles lesz a végrehajtói teendőkön kívül egyéb irodai teendőket is végezni.

Zsablyán, 1900. évi december hó 23-án.

Nikolits,
főszolgabíró.

3—2
Zombor. Bittermann Nándor es fia könyv- es könyvmdjából.

10304. sz.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

A szablyai járásához tartozó Gyurgyevó községben üresedésben levő es 600 korona évi készpénzfizetéssel egybekötött irnok-kézbesítői állásra ezennel pályázatot nyitok es felhívom pályázni szándékozokat, hogy felszerelt kérvényeiket hozzám **1901. évi január hó 20-áig** nyujtsák be.

Zsablyán, 1900. évi december hó 23-án.

Nikolits,
főszolgabíró.

3—2

Halifax Mercur

és

Kondor korcsolya

gyári áron

ifj. Heindlhofer Róbertnél

Zomborban. *—4

1874. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

A 11. számú községi szabályrendelettel a törvényhozás, illetve a törvényhatóság intézkedései szervezett községi rendőrség létszámában megüresedett gyalogrendőri állásra, melylyel 600 korona készpénzfizetés van összekötve, pályázat hirdetetik.

Pályázó által igazolandó, hogy:

- a) magyar honpolgár;
- b) védkötelezettségének megfelelt, a 24-ik életévét betöltötte, az 50-iket pedig el nem érte;
- c) feddhetlen erkölcsű, teljesen rovatlan előéletű;
- d) teljesen egészséges;
- e) irni es olvasni tud s a magyar nyelvet bírja;
- f) ezeken kívül megkívánatik a magyar nyelvnek szó- es írásban való oly tökéletes bírása, hogy az előirt irasbeli teendőket biztosan végezhesse.

Az alkalmazásnál elsőbbség adatik:

1. az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek es kiszolgált állami csendőröknek;
2. a hadsereg es honvédségnél kiszolgált egyéneknek;
3. kifogás nélküli rendőrségi szolgálatban (nem felelőségi minőségben) alkalmazásban állóknak;
4. végül előnynek tekintetik minden körülmények között a szolgálati magyar nyelvnek szó- es írásban való bírása, valamint a nőtlenység.

Fenti körülmények es előnyök közokiratilag igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítványon olykép igazolandó, hogy a szellemi es fizikai állapot es a főbb erzekeknek, hallás es látásnak teljes bírása is kitérnek.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva, alulirt eljárássághoz **1901. évi január hó 15-éig** benyujtandók.

Ruházatot a rendőr sajátjából tartozik beszerezni, felszerelést a község adja.

Bacs-Doroszlón, 1900. évi december hó 27-én.

Gaiszt Béla, **Bártol Pál,**
jegyző. 2—2 bíró.

9383. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Bács, Bács-Ujfalú, Bogván, Déronya, Vaiszka községekből álló körállatorvosi állásra Bács székhellyel pályázatot nyitok. Az állással évi 1200 korona fizetés, a községekkel egyezség útján kötött látogatási díjak s a hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybe kötve.

A községek apaállat gyógyításáért, valamint a tavaszi állatorvosi szemléért külön díjazás nem jár.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy eddigi alkalmaztatásukat s minősítéstüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám **1901. évi január hó 20-áig** nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek. Hódasághon, 1900. évi december 27-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3—2

9383. szám.
kig. 1900.

Pályázati hirdetés.

Filipova, Karavukova es Rác-Militics községekből álló körállatorvosi állásra Rác-Militics székhellyel pályázatot nyitok. Az állással évi 1200 korona fizetés, a községekkel egyezség útján kötött látogatási díjak s a hivatalos látogatások alkalmával díjmentes fuvar van egybekötve. A községek apaállat gyógyításáért, valamint a tavaszi állatorvosi szemléért külön díjazás nem jár.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy eddigi alkalmaztatásukat s minősítéstüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényüket hozzám **1901. évi január hó 20-áig** nyujtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Hódasághon, 1900. évi december 27-én.

Szemző Károly,
főszolgabíró.

3—2